

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA

IZVJEŠĆE ZA 2023. GODINU O PROVOĐENJU
Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu

Zagreb, prosinac 2024.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
SAŽETAK	4
POSEBNI CILJ 5. UNAPRJEĐENJE PREVENCIJE DISKRIMINACIJE I PRUŽANJE PODRŠKE ŽRTVAMA DISKRIMINACIJE.....	12
POSEBNI CILJ 6. UNAPRJEĐENJE MEHANIZAMA SUZBIJANJA ZLOČINA IZ MRŽNJE TE JAČANJE SVIJESTI O VAŽNOSTI BORBE PROTIV RASIZMA, KSENOFOBIJE I OSTALIH OBLIKA NESNOŠLJIVOSTI TE POTICANJE KULTURE SJEĆANJA NA ŽRTVE GENOCIDA.....	26
ZAKLJUČAK	39

UVOD

Akcijski plan suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu (nadalje: Akcijski plan) jedan je od dva provedbena akta Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine (nadalje: Nacionalni plan), za čiju je izradu, praćenje provedbe i izvještavanje zadužen Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Akcijskim planom se, putem 10 mjera i 30 aktivnosti doprinosi ostvarenju dva posebna cilja Nacionalnog plana: *Posebnom cilju 5. Unaprjeđenje prevencije diskriminacije i pružanje podrške žrtvama diskriminacije te Posebnom cilju 6. Unaprjeđenje mehanizama suzbijanja zločina iz mržnje te jačanje svijesti o važnosti borbe protiv rasizma, ksenofobije i ostalih oblika nesnošljivosti te poticanje kulture sjećanja na žrtve genocida.*

Izradu izvješća koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a podatke su dostavili nositelji aktivnosti u Akcijskom planu: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja (sada: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih¹), Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje² odnosno Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo pravosuđa i uprave (sada: Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije³), Hrvatski zavod za javno zdravstvo te Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provođenje Akcijskog plana u 2023. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od **42.286.072,37 EUR**, od čega je **32.238.597,57 EUR** sredstava Fondova Europske unije.

¹ Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23, 57/24)

² Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (NN 21/23 od 22.2.2023. godine) Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje prestao je s radom, a njegove poslove i djelokrug rada preuzelo je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

³ Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20, 21/23, 57/24)

SAŽETAK

POSEBNI CILJ 5. UNAPRJEĐENJE PREVENCIJE DISKRIMINACIJE I PRUŽANJE PODRŠKE ŽRTVAMA DISKRIMINACIJE

Za ostvarenje ovog posebnog cilja kreirano je sedam mjera te osmišljeno 18 aktivnosti, od kojih je u 2023. godini u cijelosti provedeno 6, djelomično provedenih 5, dok je provedba 7 aktivnosti odgođena za 2024. godinu.

Pokazatelj ishoda: OI.02.14.91 Percepcija javnosti o raširenosti diskriminacije temeljem etničke pripadnosti

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u 2023. godini proveo kvantitativno istraživanje među punoljetnim građanima/kama Republike Hrvatske s ciljem prikupljanja podataka za praćenje pokazatelja ishoda Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine. Istraživanjem su prikupljeni podaci o: percepciji dostupnosti informacija o pravima građana; udjelu građana koji su se osobno osjećali diskriminiranim u proteklih 12 mjeseci te percepciji javnosti o raširenosti diskriminacije temeljem etničke pripadnosti. Jedan od specifičnih ciljeva istraživanja bio je i utvrditi razlikuju li se sudionici istraživanja u odnosu na odabrane socio-demografske varijable kao i utvrditi u kojoj mjeri javnopravna tijela primjereno pružaju informacije građanima o njihovim pravima, iz perspektive ispitanih pripadnika ciljne populacije.

Rezultati pokazuju da većina ispitanika nije bila zadovoljna pružanjem informacija, a analiza povezanosti s demografskim varijablama otkriva da su mlađe dobne skupine i ispitanici s višim stupnjem obrazovanja manje zadovoljni pružanjem informacija. U pogledu doživljene/anticipirane diskriminacije, većina ispitanika (77 %) nije doživjela diskriminaciju u prethodnih 12 mjeseci. Međutim, 14 % ispitanika izjasnilo se da su bili diskriminirani na temelju neke osobne karakteristike. U odnosu na diskriminacijsku osnovu, najviše ispitanika se izjasnilo da su bili diskriminirani temeljem spola i temeljem dobi. Rezultati istraživanja također ukazuju na potrebu za većim angažmanom javnopravnih tijela u pružanju informacija građanima o njihovim pravima, posebno u odnosu na starije osobe i osobe s nižim stupnjem obrazovanja.

Pokazatelj ishoda:

OI.02.14.85. Ukupan broj pritužbi na diskriminaciju po kojima su postupale pravobraniteljske institucije

Od 17 osnova diskriminacije⁴ Zakona o suzbijanju diskriminacije, prema godišnjim izvještajima Ureda pučke pravobraniteljice kao središnjeg tijela za suzbijanje diskriminacije najčešću osnovu pritužbi na diskriminaciju čine rasa, etnička pripadnost ili boja kože, spolna

⁴ Diskriminacija na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

orijentacija i rodni identitet, diskriminacija po dobi, kako mladih tako i starijih osoba, potom diskriminacija na osnovu spola i bračnog ili obiteljskog statusa te zdravstvenog stanja i invaliditeta. Prema podacima Izvještaja za 2023., u 2023. otvorena su 362 nova predmeta vezana uz diskriminaciju u svim područjima života i to temeljem pritužbi ili na vlastitu inicijativu Ured pučke pravobraniteljice. Kao i ranije, najveći broj pritužbi, čak četvrtina, odnosio se na diskriminaciju na osnovu rase, etničke pripadnosti i boje kože ili nacionalnog podrijetla, nakon čega u manjem postotku slijede diskriminacija temeljem zdravstvenog stanja, zatim dobi te političkog ili drugog uvjerenja. Od područja, najviše pritužbi odnosilo se na diskriminaciju na radu i pri zapošljavanju, nešto više od trećine, a zatim na područja pristupa dobrima i uslugama i uprave.

Gledajući pritužene strane, najviše pritužbi na diskriminaciju odnosilo se na postupanje pravnih osoba (104), no značajan je broj pritužbi i na postupanje fizičkih osoba (93). Potom slijede pritužbe na diskriminaciju od strane tijela državne uprave (62), pravnih osoba s javnim ovlastima (40), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (25) te pravosudnih tijela (7).

Pokazatelj ishoda:

OI.02.14.86 Udio državnih i javnih službenika koji su tijekom 12 mjeseci završili izobrazbu u području suzbijanja diskriminacije

Udio državnih i javnih službenika koji su tijekom 12 mjeseci završili izobrazbu u području suzbijanja diskriminacije: 1930.

Mjera 5.1. Unaprijediti kompetencije javnih i državnih službenika za djelovanje u području suzbijanja diskriminacije

Javnopravna tijela, a posebice tijela javne vlasti koja rade na provedbi zakona, ključna su za osiguravanje poštivanja prava građana i međunarodnih standarda zaštite prava. Prepoznavanje nejednakog postupanja i osiguravanje provođenja zakona ključno je za prevenciju diskriminacije. Kako bi se osnažio sustav zaštite od diskriminacije, promicalo pravo na jednako postupanje i unaprijedile mogućnosti skupina u riziku od diskriminacije, potrebna je izgradnja kapaciteta javnopravnih tijela, osposobljavanje i usavršavanje državnih i javnih službenika i službenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. S tim u vezi mjere unutar posebnog cilja 5 bile su usmjerene unapređenju kompetencija javnih i državnih službenika za djelovanje u području suzbijanja diskriminacije unutar koje su ostvarene aktivnosti: Uključivanje sadržaja koji se odnose na suzbijanje diskriminacije u dva programa e-učenja – pripreme za polaganje državnoga ispita za novoprimitljene državne službenike; Uključivanje sadržaja koji se odnose na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova u državni ispit te Provedba online seminara za socijalne radnike o nediskriminaciji i zaštiti prava posebno ranjivih skupina. Aktivnosti uključivanja sadržaja koji se odnose na suzbijanje diskriminacije u dva programa e-učenja te uključivanje sadržaja koji se odnose na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova u državni ispit provelo je Ministarstvo pravosuđa i uprave te je ukupno 1609 državnih i javnih službenika pohađalo

osposobljavanje ili usavršavanje na temu diskriminacije. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina organizirao je online stručni tečaj o nediskriminaciji i zaštiti prava posebno ranjivih skupina u sustavu socijalne skrbi. Tečaj je u razdoblju od 12 mjeseci pohađao/la ukupno 321 socijalni/a radnik/ica. Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije provelo aktivnost: *Osposobljavanje i usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika usmjereno na ljudska prava, prevenciju diskriminacije i nasilja.*

U 2023. godini Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nije proveo aktivnost: Provedba edukacija za predstavnike javnih ustanova na lokalnoj razini i predstavnike civilnog društva s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija u provedbi integracijskih mjera te suzbijanja diskriminacije u pristupu azilanata zajamčenim pravima i uslugama jer su navedene edukacije planirane kao dio provedbe novog projektnog ciklusa u okviru programa AMIF – Fond za azil, migracije i integraciju koji je započeo početkom 2024. godine.

Mjera 5.2. Stvaranje preduvjeta za provedbu projekta „Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje“

Kako bi se omogućila podrška postojećem sustavu suzbijanja diskriminacije, govora mržnje i zločina iz mržnje putem razvoja alata za praćenje ovih pojava, provedbe različitih oblika usavršavanja i osposobljavanja te drugih oblika edukativnih aktivnosti i stručnih skupova u sklopu mjera *Stvaranje preduvjeta za provedbu projekta „Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje“* tijekom 2023. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina analizirao je postojeće parametre praćenja predmeta zločina iz mržnje i govora mržnje kroz kazneni i prekršajni postupak radi izrade i/ili unaprjeđenja baze podataka koji se prikupljaju na temelju Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje. Ujedno u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave te kroz rad Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje definiran je opis poslova i uvjeta za potrebe izrade baze podataka koji se prikupljaju temeljem Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje

Nadalje Ured je pripremio prvi nacrt sažetka operacije za projekt „Podrška jednakosti – snažniji sustav i učinkovito planiranje i uključivanje nacionalnih manjina“ u okviru ESF+ 2021-2027. Aktivnosti definirane ovom mjerom su provedene.

Mjera 5.3. Podržati razvoj sustava podrške žrtvama diskriminacije

Ministarstvo znanosti i obrazovanja provelo je aktivnost *Izgradnja sustava stručne potpore u školama za djecu koja su žrtve diskriminacije i vršnjačkog nasilja* koja uključuje sufinanciranje preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama, sufinanciranje rada timova za psihološke krizne intervencije, provedbu Programa resocijalizacije djece i mladih ovisnika o drogama, dodjelu godišnjih nagrada i priznanja za promicanje tolerancije i škole bez nasilja. U svrhu provedbe mjere raspisan je Javni poziv za financiranje preventivnih projekata osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u školskoj godini 2022/2023. te Javni poziv za podnošenje prijedloga za dodjelu nagrade „Luka Ritz“ za promicanje tolerancije i škole bez nasilja za školsku godinu 2022/2023.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kontinuirano je radio na izradi natječajne dokumentacije za projekt „Prevenција diskriminacije i pružanje potpore žrtvama“ međutim ista nije završena do kraja 2023. godine.

Mjera 5.4. Uspostava sustava za prikupljanje podataka o jednakosti

S ciljem unaprjeđenja mehanizama praćenje jednakosti i stanja ljudskih prava na nacionalnoj razini i analize struktura/oblika diskriminacije i/ili nejednakosti u društvu, provedena je mjera uspostava sustava za prikupljanje podataka u sklopu koje su pojedina javno-pravna tijela imenovala nove koordinate za podatke o jednakosti. Također, u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održana su dva sastanka koordinatora te su predstavljani EU alati za mapiranje podataka o jednakosti i upute za popunjavanje. Objedinjeni prilozi poslani su EU Podskupini za podatke o jednakosti (eng. *Equality Data Subgroup*) radi izrade končanog priručnika. Za provedbu inicijalnog mapiranja podataka o jednakosti, Ured je ažurirao Definicije pokazatelja za baze podataka o jednakosti.

Mjera 5.5. Povećati svijest poslovne zajednice o zabrani diskriminacije skupina koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova

Kako bi se povećala svijest poslovne zajednice o zabrani diskriminacije skupina koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova, tijekom 2021. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina organizirao je provedbu virtualnih edukacija o nediskriminaciji s naglaskom na anti-diskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti. Cilj je bio informirati i osvijestiti sudionike o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika. Edukacije su prvenstveno bile namijenjene zaposlenicima sindikata koji pružaju pravnu pomoć, stručnjacima za ljudske potencijale i rukovoditeljima poduzeća i radničkim predstavnicima (povjerenici za zaštitu dostojanstva radnika, sindikalni predstavnici, članovi radničkih Vijeća). Planirane aktivnosti u 2023. godini: *Provedba e-tečaja o nediskriminaciji za stručnjake u području upravljanja ljudskim potencijalima, zaposlenike sindikata koji pružaju pravnu pomoć, predstavnike radnika i službenike u lokalnoj, područnoj (regionalnoj) samoupravi s naglaskom na nediskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti kao i provedba edukacije za rukovoditelje u privatnom sektoru o Zakonu o suzbijanju diskriminacije i Zakonu o ravnopravnosti spolova i skupinama u riziku od diskriminacije na tržištu rada, uz osvještavanje poslodavaca o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika nisu provedene. Kako je edukacija provedena 2021. dobila pozitivnu ocjenu sudionika, Ured je tijekom 2023. održao sastanak s ugovornim partnerom izvedbe opisane on-line edukacije radi prilagodbe postojećih materijala kako bi se tijekom 2024. godine provele opisane aktivnosti.*

Mjera 5.6. Prevencija nejednakosti u pristupu zdravstvenoj zaštiti s posebnim naglaskom na skupine koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova

Aktivnosti planirane za 2023.: *Provedba izobrazbe o pravu na jednako postupanje i profesionalnoj etici za zdravstvene radnike; Provedba kontinuirane izobrazbe zdravstvenih radnika o pravima i specifičnim potrebama osoba s invaliditetom; Osnivanje Radne skupine za uklanjanje prepreka i unaprijeđenje ostvarenja prava transrodnih osoba*, za koje je nositelj provedbe bio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a Ministarstvo zdravstva i Hrvatski zavod za javno zdravstvo suradnici u provedbe, mjere nisu provedene radi kratkog implementacijskog razdoblja kao i složenosti provedbe edukacije za velik broj zdravstvenih radnika u čitavom zdravstvenom sustavu (javnom i privatnom) te još uvijek nedostatnih istraživanja vezanih uz pojave diskriminacije, nasilja i štetnih praksi protiv interspolnih osoba.

Mjera 5.7. Unaprijediti uvjete za ostvarenje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama

Stavljanjem u funkciju slobodnih stanova u vlasništvu Republike Hrvatske za osobe na potresom pogođenim područjima i drugim korisnicima programa stambenog zbrinjavanja provedena je mjera unapređenja uvjeta za ostvarenje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama. Vezano za Akcijski plan suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu Uprava za stambeno zbrinjavanje i Uprava za provedbu obnove od potresa kao sastavni dijelovi Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine stambeno su zbrinuli građane Republike Hrvatske kroz potpisivanje 403 ugovora o najmu (7 ugovora za bivše nositelje stanarskog prava), 170 obitelji se uselilo u obnovljene i novoizgrađene stambene jedinice, dok se za 992 korisnika radilo na održavanju mobilnih stambenih jedinica, 1156 osoba bilo je obuhvaćeno mjerama izuzimanja/premještaja/dodjele mobilnih stambenih jedinica, a za 524 osobe odrađen je najam i servisiranje te dodjela mobilnih wc kabina.

POSEBNI CILJ 6. UNAPRJEĐENJE MEHANIZAMA SUZBIJANJA ZLOČINA IZ MRŽNJE TE JAČANJE SVIJESTI O VAŽNOSTI BORBE PROTIV RASIZMA, KSENOFOBIJE I OSTALIH OBLIKA NESNOŠLJIVOSTI TE POTICANJE KULTURE SJEĆANJA NA ŽRTVE GENOCIDA

Za ostvarenje ovog posebnog cilja kreirane su tri mjere te je osmišljeno 12 aktivnosti, koje su u 2023. godini provedene u cijelosti, a čiji se kontinuitet očekuje i planira i za 2024. godinu.

Pokazatelj ishoda: OI.02.14.91 Percepcija javnosti o raširenosti diskriminacije temeljem etničke pripadnosti

Prema rezultatima Istraživanja među punoljetnim građanima/kama Republike Hrvatske s ciljem prikupljanja podataka za praćenje pokazatelja ishoda Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine, vezanom uz percepciju građana o raširenosti diskriminacije temeljem etničke ili nacionalne pripadnosti u Republici Hrvatskoj, trećina se ispitanika izjasnila da je raširena u srednjoj mjeri, a mladi

ispitanici se statistički više slažu s tvrdnjom prilične raširenosti. Ujedno treba napomenuti, da se od 711 ispitanika ovog istraživanja 14% njih izjasnilo da je bilo diskriminirano na temelju neke osobne karakteristike (1.2% temeljem etničke pripadnosti).

Pokazatelj ishoda: 01.02.14.92 Broj slučajeva zločina iz mržnje počinjenih zbog rasne pripadnosti, nacionalnosti ili etničkog podrijetla

Tijekom 2023., u svezi s kaznenim djelima počinjem u svezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona, prema broju zaprimljenih kaznenih prijava Ministarstvo unutarnjih poslova postupalo je u ukupno 62 predmeta u svezi s člankom 87. stavkom 21. KZ-a. U navedenim kaznenim djelima evidentirano je ukupno 85 motiva zločina iz mržnje/diskriminacijske osnove, od čega je 61 motiv nacionalna pripadnost žrtve i 5 motiva rasne ili etničke pripadnosti.

Mjera 6.1. Učinkovita koordinacija međuresorne suradnje, praćenje i analiza pojavnosti zločina iz mržnje

Kako bi se osigurala kontinuirana međuresorna suradnja, transparentnost i vidljivost podataka o slučajevima zločina iz mržnje čije prikupljanje koordinira Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kontinuirano su se održavali sastanci Radne skupine za zločin iz mržnje. Također, sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje iz 2021., Ured je prikupio i objavio statističke podatke za 2022. godinu, dok su podaci za 2023. godinu objavljeni na mrežnim stranicama Ureda u travnju 2024. godine. Ujedno, prikupljeni i objavljeni podaci o slučajevima zločina iz mržnje/govora mržnje raščlanjeni su po diskriminacijskim osnovama: počinjeni zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta i drugih osobina žrtve navedenog kaznenog/prekršajnog djela.

Mjera 6.2. Unaprijediti prevenciju zločina iz mržnje i govora mržnje

Unapređenje prevencije zločina iz mržnje i govora mržnje ostvareno je kroz provedbu aktivnosti kojima se unaprjeđuje znanje predstavnika tijela zaduženih za izvršenje zakonodavstva (pravosudni dužnosnici, sudski savjetnici, državnoodvjetnički savjetnici i policijski službenici) o kaznenopravnom aspektu zločina iz mržnje i govora mržnje kao i senzibilizaciju opće i stručne javnosti za problematiku zločina iz mržnje i govora mržnje te poticanje prijavljivanja diskriminacije nadležnim institucijama. S tim u vezi Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom 2023. godine nastavilo je sa sustavnom i kontinuiranom provedbom nacionalnog preventivnog projekta „Zajedno protiv govora mržnje“ i to u suradnji s drugim nadležnim državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, sveučilišnom i znanstvenom zajednicom, sportskim organizacijama, klubovima i udrugama, relevantnim organizacijama civilnog društva, medijima, odgojno-obrazovnim ustanovama, sportašima, glazbenicima, umjetnicima i drugim istaknutim članovima društvene zajednica. Također, Ministarstvo je provodilo i aktivnosti iz projekta „*Budi navijač, a ne razbijač*“. Cilj preventivnih aktivnosti, kao i samog projekta, bio je educirati mlade osobe kako izgraditi društvenu klimu temeljenu na toleranciji, prihvaćanju različitosti, kulturi dijaloga, poštivanju drugih kao i *fair play* navijanju na sportskim natjecanjima. Tijekom 2023. godine u sklopu

navedenog projekta održano je na desetke javnih manifestacija koje su obuhvatile preko 20 000 mladih osoba.

Teme vezane za zaštitu ljudskih prava i zločin iz mržnje uključene su u izvedbene planove dva studijska programa (Stručni studij Kriminalistike i Specijalistički diplomski stručni studij Kriminalistike na Visokoj policijskoj školi), dok su teme vezane za zaštitu ljudskih prava i nediskriminaciju uključene u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u okviru Policijske škole „Josip Jović“, te u strukovni kurikulum trećeg ili četvrtog razreda redovitog srednjoškolskog obrazovanja za zanimanje policajac u okviru policijske škole „Josip Jović“.

Tijekom 2023., Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji s Pravosudnom akademijom u sklopu provedbe stručnih seminara za suzbijanje zločina iz mržnje i govora mržnje proveo dvije edukacije za 50 sudaca, sudskih savjetnika, djelatnika državnog odvjetništva i policijskih službenika s područja Zagrebačke, Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Primorsko-goranske, Istarske i Zadarske županije.

Početkom 2023. Ured je proveo *Mapiranje obrazovnih aktivnosti na temu nediskriminacije, zločina iz mržnje, govora mržnje u Republici Hrvatskoj*. Mapiranje obrazovnih programa osposobljavanja i usavršavanja provedenih u organizaciji javnopravnih tijela i organizacija civilnoga društva u razdoblju od 2017. do 2021., na temu zločina iz mržnje, govora mržnje ili nediskriminacije rezultiralo je sa sedam ključnih preporuka za unapređenje budućih aktivnosti podizanja razine znanja i jačanja kapaciteta državne i javne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacija civilnog društva u području suzbijanja diskriminacije, zločina iz mržnje i govora mržnje.

U okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih Ministarstvo znanosti i obrazovanja financiralo je 9 projekata prijavljenih prioritetnom području *Promicanje socijalne uključenosti te očuvanja nacionalnog i lokalnog identiteta*, potpodručje *Odgoj i obrazovanje za mir i nenasilno rješavanje sukoba*.

Mjera 6.3. Jačati svijest o žrtvama genocida (uključujući Holokaust i Samudaripen)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja omogućilo je svim zainteresiranima odgojno-obrazovnim ustanovama u RH realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac kako bi učenici osmih razreda osnovne škole te učenici srednjih škola, uz stručnu pripremu i stručno vođenje, mogli unaprijediti znanje o Holokaustu te spoznati razmjere i posljedice počinjenih zločina protiv čovječnosti. U 2023. svoj interes za realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac iskazalo je 38 škola u Republici Hrvatskoj od toga 22 osnovne i 16 srednjih, tako je 1609 učenika sudjelovalo u organiziranom posjetu Spomen području Jasenovac.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je izradilo plan i program aktivnosti predsjedanja Republike Hrvatske Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) u 2023. godini

te organizacijom i provedbom nizom aktivnosti realiziralo osmišljeni plan i program. Na javnim događajima aktivno se promovirala Radna definicija antisemitizma i objašnjenje njegovih oblika koju je usvojio Međunarodni savez za sjećanje na Holokaust, a Republika Hrvatska usvojila Zaključcima od 20. siječnja 2023. godine.

POSEBNI CILJ 5. UNAPRJEĐENJE PREVENCIJE DISKRIMINACIJE I PRUŽANJE PODRŠKE ŽRTVAMA DISKRIMINACIJE

Svrha provedbe mjera i aktivnosti:

- jačanje kapaciteta ključnih dionika zaduženih za provedbu Zakona o suzbijanju diskriminacije
- stvaranje preduvjeta i kapaciteta za uspješnu provedbu sveobuhvatnog projekta *Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje u razdoblju od 2024. do 2029.*
- omogućavanje sustavne podrške dionicima koji rade na pružanju podrške žrtvama na nacionalnoj i lokalnoj razini kroz dodjelu financijskih potpora braniteljima ljudskih prava i drugim relevantnim dionicima za provedbu aktivnosti izravne i neizravne podrške žrtvama nejednakog postupanja
- unaprjeđenje mehanizama praćenje jednakosti i stanja ljudskih prava na nacionalnoj razini i analize struktura/oblika diskriminacije i/ili nejednakosti u društvu
- osvještavanje predstavnika poslovne zajednice, primarno osobe zaposlene na rukovodećim pozicijama i stručnjake za razvoj ljudskih potencijala o obvezama koje proizlaze iz zakonodavnog okvira te informiranje o individualnim pravima i odgovornostima kada su u pitanju nediskriminacija, različitost, osjetljivost i uključivost na radnom mjestu
- informiranje i podizanje svijesti o potrebama društvenih skupina koje su u posebnom riziku od diskriminacije, prepoznavanje oblika nejednakog postupanja kao i poticanje na razvoj procedura i preporuka kroz koje bi se preveniralo nejednako postupanje u pristupu zdravstvenoj zaštiti
- osnaživanje i unapređenje socijalne uključenosti pojedinaca i skupina u području standarda stanovanja, unapređenje uvjeta za pristojan životni standard

Mjera 5.1. Unaprijediti kompetencije javnih i državnih službenika za djelovanje u području suzbijanja diskriminacije

Nositelji mjere: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Suradnici u provedbi mjere: Javnopravna tijela koja prijavljuju polaznike programa u razvijeni sustav e-učenja, Stručna radna skupina za razvoj ispita iz predmeta „Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije.

Aktivnost 5.1.1. Uključivanje sadržaja koji se odnose na suzbijanje diskriminacije u 2 programa e-učenja – pripreme za polaganje državnog ispita za novoprimiteljne državne službenike

Aktivnost 5.1.2. Uključivanje sadržaja koji se odnose na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova u državni ispit

Nositelj provedbe aktivnosti: *Ministarstvo pravosuđa i uprave;*

Parteri: *Javnopravna tijela koja prijavljuju polaznike programa u razvijeni sustav e-učenja, stručna radna skupina za razvoj ispita iz predmeta „Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije“*

Opis provedbe aktivnosti

Jedan od predmeta ispitivanja na državnom ispitu jest predmet *Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije*. U Ispitnom katalogu za državni ispit koji je temeljni dokument kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnom ispitu, jedno od potpodručja ispitivanja iz navedenog predmeta jest *Zabrana diskriminacije i ravnopravnost spolova*. Stoga se državnim ispitom ispituju sadržaji koji se odnose na suzbijanje diskriminacije, odnosno sadržaji koji se odnose na *Zakon o suzbijanju diskriminacije* i *Zakon o ravnopravnosti spolova*.

Nadalje, kandidatima koji imaju obvezu polaganja državnog ispita omogućeno je pohađanje programa e-učenja – pripreme za polaganje državnog ispita putem sustava za e-učenje. Sastavni dio programa e-učenja su sadržaji predmeta *Ustavno ustrojstvo, pristupu informacijama i zabrana diskriminacije* u sklopu kojeg se nalaze lekcije potpodručja *Zabrana diskriminacije i ravnopravnost spolova*. U 2023. godini ispitni koordinatori iz javnopravnih tijela prijavljivali su kandidate s obvezom polaganja državnog ispita na programe e-učenja te su polaznici u sklopu priprema za polaganje ispita pohađali lekcije koje se odnose na suzbijanje diskriminacije. Osim navedenog, u 2023. godini stručna radna skupina za razvoj ispita iz predmeta *Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije* doradila je sadržaje e-učenja iz navedenog predmeta (lekcije, priručnike).

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspjehnosti provedbe	Broj državnih i javnih službenika koji su pohađali osposobljavanje ili usavršavanje na temu nediskriminacije		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1609		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	388 eur Aktivnost: A830002 naziv “Stručno osposobljavanje državnih službenika“ Konto 3291	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2023.		

Aktivnost 5.1.3. Provedba online seminara za socijalne radnike o nediskriminaciji i zaštiti prava posebno ranjivih skupina

Nositelj provedbe aktivnosti: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Ured je tijekom 2023. godine organizirao online stručni tečaj o nediskriminaciji i zaštiti prava ranjivih skupina u sustavu socijalne skrbi. Stručno osposobljavanje organizirano je radi razvoja vještina za protudiskriminacijsko djelovanje u socijalnom radu, razumijevanja sustava zaštite ljudskih prava i tumačenja nacionalnih propisa u skladu s Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Kroz četiri unaprijed snimljena modula prikazuje se povezanost profesije socijalnog rada s područjem ljudskih prava te njegovog određenja kao vrijednosno utemeljene profesije i osnažuje socijalne radnike za protudiskriminacijsko djelovanje. Sudionici se upoznaju s pravnim i javno-političkim okvirom za suzbijanje diskriminacije, s načinom zaštite od diskriminacije i ulogom institucija nadležnih za suzbijanje diskriminacije. Povrh toga, stručnjacima u području socijalnog rada želi se olakšati razumijevanje temeljnih prava zajamčenih člankom 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i predstaviti relevantne presude Europskog suda za ljudska prava, a koje se tiču postupanja u okviru sustava socijalne skrbi. Ovo stručno usavršavanje prvenstveno je bilo namijenjeno stručnjacima u području socijalne skrbi, a sastoji se od interaktivnih prikaza slučajeva i video predavanja koja vode prof. dr. sc. Nino Žganec s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, zamjenice pučke pravobraniteljice Dijana Kesonja i Tatjana Vlašić, zastupnica Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava Štefica Stažnik i pomoćnica zastupnice Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava Nikolina Katić. Tečaj se provodio u razdoblju od 12 mjeseci, od 4. siječnja 2023. do 4. siječnja 2024. Ured je ovu aktivnost financirao iz sredstava Državnog proračuna u 2022. godini u ukupnom iznosu od 19.100,00 EUR.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj državnih i javnih službenika koji su pohađali osposobljavanja ili usavršavanja na temu nediskriminacije		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	321		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 – Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI			

***Aktivnost 5.1.4.** Osposobljavanje i usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika usmjereno na ljudska prava, prevenciju diskriminacije i nasilja*

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Opis provedbe aktivnosti

Aktivnost nije provedena

***Aktivnost 5.1.5.** Provedba edukacija za predstavnike javnih ustanova na lokalnoj razini i predstavnike civilnog društva s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija u provedbi integracijskih mjera te suzbijanja diskriminacije u pristupu azilanata zajamčenim pravima i uslugama*

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Aktivnost nije provedena.

U 2023. godini Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nije proveo aktivnosti Provedba edukacija za predstavnike javnih ustanova na lokalnoj razini i predstavnike civilnog društva s ciljem razvoja novih znanja i kompetencija u provedbi integracijskih mjera te suzbijanja diskriminacije u pristupu azilanata zajamčenim pravima i uslugama jer su navedene edukacije planirane kao dio provedbe novog projektnog ciklusa u okviru programa AMIF – Fond za azil, migracije i integraciju koji je započeo početkom 2024. godine.

Mjera 5.2. Stvaranje preduvjeta za provedbu projekta „Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje“

Nositelj mjere: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

***Aktivnost 5.2.1.** Opis poslova i uvjeta za potrebe izrade baze podataka koji se prikupljaju temeljem Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje*

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Prilikom prikupljanja podataka o zločinima iz mržnje i govoru mržnje te prekršajnih djela motiviranih predrasudama i/ili mržnjom, Ured za ljudska prava i prava nacionalne manjine na svojim stranicama objavljuje godišnje podatke. Za potrebe izrade baze podataka, kao i unaprjeđenju postojeće, Ured je analizirao postojeće određeni parametre baze podataka za praćenje predmeta – MUP/DORH, MPU, kao dobivene preporuke vezane uz unaprjeđenje procesa prikupljanja i obrade podataka. Ured je u prethodnom razdoblju učinio pripreme radnje, izrade natječajne dokumentacije, za potrebe izrade baze podataka koje se prikupljaju temeljem Protokola, a financirao ih je iz sredstava Državnog proračuna u 2022. godini u ukupnom iznosu od 10.593,00 EUR.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Izrađen opis poslova natječajne dokumentacije za izradu baze podataka		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 - Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023.		

Aktivnost 5.2.2. Sudjelovanje u pripremi operacije „Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje“

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Ured je pripremio prvi nacrt sažetka operacija za projekt „Podrška jednakosti – snažniji sustav i učinkovito planiranje i uključivanje nacionalnih manjina“ u okviru Europskog socijalnog fonda plus. S obzirom na probleme koji su identificirani, u Programu „Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.“ borba protiv diskriminacije prepoznata je kao jedno od prioritarnih područja djelovanja. S tim u vezi, kako bi se osnažio sustav zaštite od diskriminacije, promicalo pravo na jednako postupanje i unaprijedile mogućnosti skupina u nepovoljnom položaju planirana je provedba osposobljavanja za predstavnike javnopravnih tijela, OCD-ova, poslodavce, te ostale relevantne skupine vezano za prevenciju nejednakog postupanja, zločina iz mržnje i govora mržnje i osiguravanje primjerenog postupanja prema žrtvama diskriminacije.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Pripremljen nacrt dokumentacije za projekt		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)

Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 - Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023. g.		

Mjera 5.3. Podržati razvoj sustava podrške žrtvama diskriminacije

Nositelji mjere: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Aktivnost 5.3.1. Sudjelovanje u pripremi operacije i upute za prijavitelje za poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Prevenција diskriminacije i pružanje potpore žrtvama“

Nositelji provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Aktivnost nije provedena

Aktivnost planirana za 2023. godinu se radi racionalizacije provedbe i kratkog vremenskog razdoblja primjene planira u Akcijskom planu za razdoblje od 2024. do 2025. Planirana aktivnost uključuje izradu i objavu otvorenog poziva u iznosu od 8 milijuna EUR usmjerenog organizacijama civilnog društva, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odgojno-obrazovnim ustanovama, ustanovama za obrazovanje odraslih te znanstvenim institucijama. Pozivom će se financijski podržati provedba različitih aktivnosti prevencije diskriminacije i pružanje potpore žrtvama na regionalnoj i lokalnoj razini.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Izrađen nacrt natječajne dokumentacije za projekt		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 - Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023.		

Aktivnost 5.3.2. Izgradnja sustava stručne potpore u školama za djecu koja su žrtve diskriminacije i vršnjačkog nasilja. Aktivnost uključuje sufinanciranje preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama, sufinanciranje rada timova za psihološke krizne intervencije,

provedbu Programa resocijalizacije djece i mladih ovisnika o drogama, dodjelu godišnjih nagrada i priznanja za promicanje tolerancije i škole bez nasilja.

Nositelj provedbe aktivnosti: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Opis provedbe aktivnosti

Raspisan je Javni poziv za financiranje preventivnih projekata osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u školskoj godini 2022/2023. Raspisan je Javni poziv za podnošenje prijedloga za dodjelu nagrade „Luka Ritz“ za promicanje tolerancije i škole bez nasilja za školsku godinu 2022/2023. Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj učenika uključenih u edukacije na temu prevencije nasilja motiviranog predrasudama ili mržnjom	Broj provedenih psiholoških kriznih intervencija	Broj resocijalizirane djece i mladih ovisnika o drogama. Broj dodijeljenih godišnjih nagrada i priznanja za promicanje tolerancije i škole bez nasilja
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	3000	23	2 nagrade i priznanja za promicanje tolerancije i škole bez nasilja 7 resocijalizacija djece i mladih ovisnika o drogama
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro) A577016 – Prevencija nasilja i ovisnosti	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	Preventivni programi: 391.544,77 EUR Krizne intervencije: 26.003,85 EUR Luka Ritz: 3.450,72 EUR Resocijalizacija: 6.529,00 EUR UKUPNO: 427.528,34	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	2023		

Mjera 5.4. Uspostava sustava za prikupljanje podataka o jednakosti

Aktivnosti 5.4.1. Uspostava mreže institucionalnih koordinatora za podatke o jednakosti

Nositelji provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Tijekom 2023. pojedina javno-pravna tijela imenovala su nove koordinatore za podatke o jednakosti, čime je ponovno uspostavljena mreža institucionalnih koordinatora za podatke o jednakosti. Predstavnici članova mreže dolaze iz Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje, Državnog zavoda za statistiku, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Ureda pravobraniteljice za djecu, Ureda pučke pravobraniteljice, Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Agencije za zaštitu osobnih podataka i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Aktivnosti 5.4.2. Provedba inicijalnog mapiranja podataka o jednakosti i izrađen izvještaj s pregledom relevantnih nacionalnih izvora podataka o jednakosti, definiranim pokazateljima i preporukama stručnjaka za daljnji razvoj sustava praćenja podataka o jednakosti

Nositelji provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Tijekom 2023. pojedina javno-pravna tijela imenovala su nove koordinatore za podatke o jednakosti. Održana su dva sastanka te su predstavljani EU alati za mapiranje podataka o jednakosti i upute za popunjavanje. Objedinjeni prilozi poslani su EU Podskupini za podatke o jednakosti (eng. *Equality Data Subgroup*) radi izrade končanog priručnika.

Za provedbu inicijalnog mapiranja podataka o jednakosti, Ured je ažurirao Definicije pokazatelja za baze podataka o jednakosti te izradio prvi nacrt dokumenta.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Javno objavljen izvještaj s rezultatima mapiranja podataka o jednakosti do kraja 2023.		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 – Administracija i upravljanje	/	/

ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	
------------------------------------	--

Mjera 5.5. Povećati svijest poslovne zajednice o zabrani diskriminacije skupina koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova

Aktivnosti 5.5.1. Provedba e-tečaja o nediskriminaciji za stručnjake u području upravljanja ljudskim potencijalima, zaposlenike sindikata koji pružaju pravnu pomoć, predstavnike radnika i službenike u lokalnoj, područnoj (regionalnoj) samoupravi s naglaskom na nediskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti

Aktivnosti 5.5.2. Provedba edukacije za rukovoditelje u privatnom sektoru o Zakonu o suzbijanju diskriminacije i Zakonu o ravnopravnosti spolova i skupinama u riziku od diskriminacije na tržištu rada, uz osvještavanje poslodavaca o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika

Nositelji provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Aktivnost nije provedena

Tijekom 2021. godine organizirana je provedba virtualnih edukacija o nediskriminaciji s naglaskom na anti-diskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti. Cilj je bio informirati i osvijestiti sudionike o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika. Edukacije su prvenstveno bile namijenjene zaposlenicima sindikata koji pružaju pravnu pomoć, stručnjacima za ljudske potencijale i rukovoditeljima poduzeća i radničkim predstavnicima (povjerenici za zaštitu dostojanstva radnika, sindikalni predstavnici, članovi radničkih Vijeća). Kako je edukacija dobila pozitivnu ocjenu sudionika, Ured je tijekom 2023. održao sastanak s ugovornim partnerom izvedbe opisane on-line edukacije radi prilagodbe već postojećih materijala.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj educiranih rukovoditelja i stručnjaka u području upravljanja ljudskim potencijalima	Broj educiranih radničkih predstavnika (predstavnici radnika, sindikalni predstavnici)	Broj educiranih predstavnika lokalne, područne (regionalne) samouprave
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 – Administracija i upravljanje	/	/

Mjera 5.6. Prevencija nejednakosti u pristupu zdravstvenoj zaštiti s posebnim naglaskom na skupine koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova

Nositelji mjere: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Aktivnosti 5.6.1. Provedba izobrazbe o pravu na jednako postupanje i profesionalnoj etici za zdravstvene radnike

Aktivnosti 5.6.2. Provedba kontinuirane izobrazbe zdravstvenih radnika o pravima i specifičnim potrebama osoba s invaliditetom

Aktivnosti 5.6.3. Osnivanje Radne skupine za uklanjanje prepreka i unaprjeđenje ostvarenja prava transrodnih osoba

Nositelj provedbe aktivnosti: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Aktivnosti nisu provedene.

Aktivnosti planirane za 2023. godine za koje je nositelj provedbe bio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a Ministarstvo zdravstva i Hrvatski zavod za javno zdravstvo suradnici u provedbi, mjere nisu provedene radi kratkog implementacijskog razdoblja kao i složenosti provedbe edukacije za velik broj zdravstvenih radnika u čitavom zdravstvenom sustavu, javnom i privatnom te još uvijek nedostatnih istraživanja vezanih uz pojave diskriminacije, nasilja i štetnih praksi protiv interspolnih osoba.

Mjera 5.7. Unaprijediti uvjete za ostvarenje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama

Aktivnosti 5.7.1. Stavljanje u funkciju slobodnih stanova u vlasništvu Republike Hrvatske za osobe s potresom pogođenih područja i drugim korisnicima stambenog zbrinjavanja

Nositelj provedbe aktivnosti: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Opis provedbe aktivnosti

Stavljanjem u funkciju slobodnih stanova u vlasništvu Republike Hrvatske korisnicima stambenog zbrinjavanja, sklopljena su 403 ugovora o najmu za obitelji u potrebi, a od toga je sedam (7) bivših nositelja stanarskog prava te se na taj način pridonijelo stvaranju jednakih uvjeta za ostvarenje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama. Troškovi se odnose na plaćanje pričuve za sve stanove u vlasništvu Republike Hrvatske, komunalne priključke, plaćanje paušala za neuseljene stanove kao i troškove tekućeg održavanja (popravci, hitne intervencije) za prazne stanove na potpomognutim područjima, područjima posebne državne skrbi i područjima izvan područja posebne državne skrbi. Potpisano je sedam (7) ugovora o najmu za bivše nositelje stanarskog prava, od toga tri (3) na

području posebne državne skrbi, a četiri (4) izvan područja posebne državne skrbi – prema županijama: Šibensko-kninska tri (3), Karlovačka jedan (1), Požeško-slavonska jedan (1) i Zadarska dva (2).

Programom „Ublažavanje energetske siromaštva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi“ planirana je cjelovita i energetska obnova višestambenih zgrada, koje su, u pravilu bile u 100 postotnom vlasništvu Republike Hrvatske, a sada su u mješovitom vlasništvu (Republika Hrvatska i privatni vlasnici/bivši korisnici programa stambenog zbrinjavanja). Program uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama za razdoblje do 2026. godine i uključuje ukupno 387 višestambenih zgrada. U 2023. godini otvoreno je 27 gradilišta, tj. započeli su radovi na cjelovitoj i energetskej obnovi 27 zgrada na područjima posebne državne skrbi i potpomognutim područjima, od čega je do 31. prosinca 2023. godine u cijelosti završeno 14 višestambenih zgrada (izvršena primopredaja).

Obnovom i izgradnjom stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske nakon potresa na području na kojem je proglašena katastrofa (Sisačko-moslavačka i Karlovačka županija) nastoje se stvoriti uvjeti za kvalitetnije življenje i ostanak na potresom pogođenom području korisnika stambenog zbrinjavanja. Tijekom 2023. godine izvodili su se radovi na obnovi oko 100 obiteljskih kuća te izgradnji 20 višestambenih zgrada s ukupno 308 stambenih jedinica, a do kraja 2023. godine završeno je 12 zgrada s ukupno 180 stanova u Petrinji i Glini.

Programom obnove i izgradnje stambenih jedinica u 2023. godini, obnovljen je 131 pojedinačni stan i obiteljska kuća, i izgrađeno 39 novih stanova u višestambenim zgradama (33 Grad Beli Manastir i šest Općina Jasenovac), a nastavljena je i izgradnja višestambenih zgrada na potpomognutom području. Završeni su radovi izgradnje zgrade s 33 stana u Gradu Belom Manastiru i zgrade sa šest (6) stanova u Općini Jasenovac. Pri završetku su radovi izgradnje višestambene zgrade u Gradu Drnišu s 25 stanova, a u Gradu Novskoj izvode se radovi gradnje zgrade s 20 stanova. Pripremljena je projektna dokumentacija za zgradu s 20 stanova u Gradu Benkovcu i rekonstrukcija zgrade sa šest (6) stanova u Općini Cetingrad. U Gradu Kninu u tijeku je projektiranje tri (3) zgrade s ukupno 84 stana. U Općini Konavle započet će projektiranje za izgradnju šest (6) stambenih jedinica. U 2023. godini na aktivnosti K761063-4211 bilo je raspoloživo 5.635.520,00 EUR, a utrošeno je 5.188.821,45 EUR.

Održavanje mobilnih kućica za privremeni smještaj: Navedena aktivnost (I) odnosi se na priključenje/odspajanje komunalne infrastrukture (struja, voda i odvodnja) te održavanje mobilnih stambenih jedinica koje se koriste za privremeno stambeno zbrinjavanje vlasnika objekata čije su obiteljske kuće i stanovi oštećeni uslijed potresa. Uprava za provedbu obnove od potresa je u 2023. godini obavila 405 priključenja/odspajanja komunalne infrastrukture odnosno održavanja mobilnih stambenih jedinica u kojima je ukupno boravilo 992 korisnika. U 2023. godini je za ovu namjenu s pozicije T761081 Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje ukupno isplaćeno 227.708,49 EUR.

Za aktivnost (II) izuzimanje/dodjela/premještaj mobilnih stambenih jedinica za obitelji stradale u potresu, a na osnovi aktivnosti obnove obiteljskih stambenih jedinica, privremene mobilne stambene jedinice se premještaju ukoliko svojim položajem smetaju izgradnji zamjenske obiteljske kuće ili izuzimaju nakon završetka obnove ili izgradnje zamjenske obiteljske kuće.

Uprava za provedbu obnove od potresa je u 2023. godini koordinirala aktivnostima izuzimanja/dodijele/premještaja za ukupno 472 mobilne stambene jedinice u kojima je boravilo 1.156 osoba. U 2023. godini za ovu je namjenu s pozicije T761081 Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje ukupno isplaćeno 216.985,53 EUR.

Za aktivnost (III) najma i servisiranja/izuzimanja/dodjele wc kabina za obitelji stradale u potresu, koja se odnosi za korisnike privremenog smještaja koji nemaju u dodijeljenoj mobilnoj stambenoj jedinici osiguran sanitarni čvor, ulazi mjesečni najam i dva mjesečna servisiranja wc kabina, dovoz/odvoz wc kabina sve do završetka obnove obiteljskog objekta korisnika privremenog smještaja. Uprava za provedbu obnove od potresa je u 2023. godini koordinirala aktivnostima najma i servisiranja/izuzimanja/dodijele/premještaja za 255 wc kabina početkom 2023. godine koje je koristilo 625 osoba, odnosno 214 wc kabina na kraju 2023. godine koje su koristile 524 osobe. Tijekom 2023. godine izuzeto je ukupno 41 wc kabina koje je koristilo 100 osoba. U 2023. godini za mjesečni je najam i servisiranje/izuzimanje/dodjelu wc kabina s pozicije T761081 Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje ukupno isplaćeno 427.425,62 EUR.

Doprinos mjeri unapređivanja uvjeta za ostvarivanje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama:

Vezano za Akcijski plan suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu Uprava za stambeno zbrinjavanje i Uprava za provedbu obnove od potresa kao sastavni dijelovi Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine daju svoj doprinos osiguranja zaštite i promicanja jednakosti stvarajući pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti. Smatramo da izazov rada nije samo u izdvajanju kvantitativnih pokazatelja nego u uočavanju i istinskom nadvladavanju bilo koje diskriminacijske osnove, neovisno odnosi li se na nacionalno porijeklo, imovinsko stanje ili na društveni položaj, a što je i ujedno dobar smjer za uspješno rješavanje višestrukih, ponovljenih ili produljenih oblika diskriminacije. Osnaživanje ranjivih skupina, poput poboljšanja uvjeta stanovanja romske nacionalne manjine i stambenog zbrinjavanja osoba s međunarodnom zaštitom, a koje je sastavni dio radnih aktivnosti i nije izdvojeno za potrebe ovoga Izvješća, također dobar pokazatelj unapređivanja uvjeta za ostvarivanje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama. Izazov u radu jeste i otklanjanje problema i sprečavanja nastanka diskriminirajućih pojava u budućnosti, stavljanja bilo koga u bilo koji nepovoljan položaj, što se prije svega pokazuje kroz plemenitost i univerzalne vrijednosti.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine zastupa humanistički pristup, koji je bio i ostao važan stupanj društvenog razvoja i napretka, međusobne povezanosti i otvorenosti, sukladno priznavanju uređenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova obitelji što, zapravo, i jest temelj slobode, pravde i mira u svijetu.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj korisnika stambenog zbrinjavanja u kućama i stanovima u državnom vlasništvu - 403 ugovora o najmu za obitelji u potrebi,	Broj zgrada uključenih u program suzbijanja energetskog siromaštva – NPOO	Broj obnovljenih i izgrađenih stambenih jedinica u vlasništvu RH nakon potresa u vlasništvu
--	--	---	---

	<p>od toga sedam (7) bivši nositelji stanarskog prava</p> <p>- 170 obitelji u obnovljenim i novoizgrađenim stambenim jedinicama</p> <p>- 992 korisnika (održavanje mobilnih stambenih jedinica)</p> <p>- 1.156 osoba (izuzimanje/premještaj/dodjela mobilnih stambenih jedinica)</p> <p>- 524 osobe (najam i servisiranje/izuzimanje/dodjela mobilnih wc kabina)</p>		RH na području katastrofe
Ostvareni ishodi za pokazatelj provedbe u 2023. godini	<p>100 obitelji u potrebi i šest (6) bivši nositelji stanarskog prava</p> <p>- Obnovljenih i novoizgrađenih oko 170 stambenih jedinica</p>	<p>- 27 zgrada (u cijelosti završeno 14 višestambenih zgrada)</p> <p>- Završene tri (3) zgrade a u radovima dvije (2), u javnoj nabavi ugovaranja radova tri (3), u projektiranju tri (3)</p> <p>- obnova i izgradnja stambenih jedinica</p>	<p>- 180</p> <p>- 170</p>
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	<p>Državni proračun (euro)</p> <p>K761064 – Upravljanje i gospodarenje državnom imovinom namijenjenoj za stambeno zbrinjavanje - planirana sredstva za 2023. godinu 2.046.655,00</p> <p>K761062 – Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava – 460.313,00</p> <p>Obnova i izgradnja stambenih jedinica</p> <p>K761063 – 4211 stambeni objekti 5.635.520,00</p> <p>T761081 – Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (I) 625.583,00</p> <p>T761081 – Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (II) 299.085,00</p> <p>T761081 – Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (III) 405.217,00</p>	<p>EU financiranje (euro)</p> <p>A761078 Program suzbijanja energetske siromaštva – NPOO (581)</p> <p>planirano: 9.370.597,00</p> <p>ugovoreno: više od 10.000.000,00</p>	<p>Drugi izvori (euro)</p> <p>K761080</p> <p>Obnova nakon potresa u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji objekata u državnom vlasništvu planirano 58.671.281,00</p>

	<p>K761080 –Obnova nakon potresa u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji objekata u državnom vlasništvu planirano 1.717.964,00</p>		
Izvori financiranja u 2023. godini	<p>K761064 – Upravljanje i gospodarenje državnom imovinom namijenjenoj za stambeno zbrinjavanje - ostvareno u 2023. god. 1.651.553,27</p> <p>K761062 – Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava – ostvareno u 2023. god. 371.405,42</p> <p>Obnova i izgradnja Utrošeno: 5.188.821,45</p> <p>Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (I) 227.708,49</p> <p>Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (II) 216.985,53</p> <p>Održavanje mobilnih kućica za privremeno stambeno zbrinjavanje (III) 427.425,62</p> <p>K761080 – Obnova nakon potresa u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji objekata u državnom vlasništvu realizirano 1.351.854,73</p>	<p>A761078 Program suzbijanja energetske siromaštva – NPOO (581) 6.527.777,45</p>	<p>K761080 Obnova nakon potresa u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji objekata u državnom vlasništvu realizirano 25.710.820,12</p>
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023. godine		

Aktivnosti 5.7.2. Izrada informativnog letka o nediskriminaciji u području stanovanja

Nositelj mjere: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Aktivnost nije provedena

POSEBNI CILJ 6. UNAPRJEĐENJE MEHANIZAMA SUZBIJANJA ZLOČINA IZ MRŽNJE TE JAČANJE SVIJESTI O VAŽNOSTI BORBE PROTIV RASIZMA, KSENOFOBIJE I OSTALIH OBLIKA NESNOŠLJIVOSTI TE POTICANJE KULTURE SJEĆANJA NA ŽRTVE GENOCIDA

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- osiguravanje kontinuirane međuresorne suradnju, transparentnost i vidljivost podataka o slučajevima zločina iz mržnje čije prikupljanje koordinira Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
- poboljšanje prevencije zločina iz mržnje i govora mržnje kroz provedbu aktivnosti kojima se unaprjeđuje znanje predstavnika tijela zaduženih za izvršenje zakonodavstva (pravosudni dužnosnici, sudski savjetnici, državnoodvjetnički savjetnici i policijski službenici) o kaznenopravnom aspektu zločina iz mržnje i govora mržnje kao i senzibilizacija opće i stručne javnosti za problematiku zločina iz mržnje i govora mržnje te poticanje prijavljivanja diskriminacije nadležnim institucijama
- podizanje svijesti mladih i opće javnosti o povijesnim uzrocima strukturne diskriminacije te aktivno djelovanje na suzbijanju etničkih stereotipa posredstvom medija, obrazovanja i kulture

Mjera 6.1. Učinkovita koordinacija međuresorne suradnje, praćenje i analiza pojavnosti zločina iz mržnje

Aktivnost 6.1.1. Kontinuirano održavanje sastanaka Radne skupine za zločin iz mržnje

Nositelj provedbe aktivnosti: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti

Radna skupina za praćenje zločina iz mržnje zadužena je za koordinaciju prikupljanja podataka o zločinu iz mržnje, praćenje i analizu pojavnosti zločina iz mržnje, koordinaciju međuresorne suradnje u borbi protiv zločina iz mržnje te izradu preporuka za unaprjeđenje sustava borbe protiv zločina iz mržnje. Tijekom 2023. održana su dva sastanaka Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje (13. lipnja i 14. prosinca), u čijem su sastavu kao i do sada, osim predstavnika tijela državne uprave, i istaknuti članovi akademske zajednice te organizacija civilnog društva čime se nastavlja dobra praksa sudjelovanja svih zainteresiranih strana u jačanju borbe protiv suzbijanja zločina iz mržnje (Članovi Radne skupine: 2 predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova, 2 predstavnika Državnog odvjetništva RH, 2 predstavnika Ministarstva pravosuđa i uprave, 1 predstavnik Visokog prekršajnog suda u Zagrebu, 1 predstavnik Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, 2 predstavnika Ministarstva vanjskih i europskih poslova, 2 predstavnika Ureda pučke pravobraniteljice, 2 predstavnika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2 predstavnika Zajednice Roma Kali Sara, 2 predstavnika Srpskog narodnog vijeća, 2 predstavnika Zagreb Pride, 2 predstavnika Židovske općine Zagreb, 2 predstavnika Centra za

mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, gdje su od predstavnika jedna osoba član/ica, a druga zamjena člana/ice).

***Aktivnost 6.1.2.** Objavljivanje polugodišnjih podataka o slučajevima zločina iz mržnje počinjenih zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina druge osobe*

***Nositelj provedbe aktivnosti:** Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina*

Kako bi se osigurala kontinuirana međuresorna suradnja, transparentnost i vidljivost podataka o slučajevima zločina iz mržnje čije prikupljanje koordinira Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kontinuirano su se održavali sastanci Radne skupine za zločin iz mržnje. Također, sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje iz 2021., Ured je prikupio i objavio statističke podatke za 2022. godinu, dok su podaci za 2023. godinu objavljeni na mrežnim stranicama Ureda u travnju 2024. godine. Ujedno, prikupljeni i objavljeni podaci o slučajevima zločina iz mržnje/govora mržnje raščlanjeni su po diskriminacijskim osnovama: počinjeni zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina žrtve navedenog kaznenog/prekršajnog djela.

Uloga Ministarstva pravosuđa i uprave: Prema Protokolu o postupanja u slučaju iz mržnje, evidenciju o zločinima iz mržnje vodi državno odvjetništvo, a zadaća je Ministarstva pravosuđa i uprave da uvidom u informacijski sustav za upravljanje sudskim predmetima (eSpis) objedini podatke o predmetima koji se odnose na zločin iz mržnje i takve objedinjene podatke dostavi ULJPPNM-u 2 puta godišnje, i to 1. rujna za razdoblje od siječnja do lipnja tekuće godine te do 1. ožujka za razdoblje do prosinca prethodne godine. Podaci o predmetima u svezi zločina iz mržnje prikupljaju se prema posebnom obrascu u koji svaka od nadležnih institucija (MUP, Državno odvjetništvo i MPU) unosi podatke iz svoje nadležnosti. Nakon što zaprimi podatke od Državnog odvjetništva RH, MPU na temelju podataka iz informacijskog sustava eSpis u obrazac unosi podatke o statusu predmeta na sudu, što za prekršajne predmete znači poslovni broj predmeta, vrstu sudske odluke i podatke o prekršajnoj sankciji, a za kaznene predmete poslovni broj predmeta, vrstu sudske odluke i podatke o kaznenopravnoj sankciji.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj održanih sastanaka Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje u skladu s Odlukom o osnivanju Radne skupine	Javno objavljeni polugodišnji podaci o slučajevima zločina iz mržnje raščlanjeni prema motivu	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2	1	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)

(iznos sredstava i proračunska pozicija)			
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 - Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI			

Mjera 6.2. Unaprijediti prevenciju zločina iz mržnje i govora mržnje

Aktivnost 6.2.1. *Obilježavanje važnih datuma s ciljem jačanja svijesti stručne i opće javnosti o zločinu iz mržnje i govoru mržnje (obilježavanje Međunarodnog dana tolerancije i drugih posebnih dana i tisak informativnih materijala)*

Nositelj provedbe aktivnosti: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

Opis provedbe aktivnosti

Imajući u vidu predsjedanje Republike Hrvatske Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust, Ministarstvo unutarnjih poslova je s naglaskom na suzbijanje svih oblika antisemitizma i sustavnog promicanja kulture nenasilja i tolerancije u svakodnevnom životu tijekom 2023. godine intenziviralo provedbu aktivnosti iz nacionalnog preventivnog projekta. Navedeni programi su se održavali kao popratni događaji/aktivnosti u okviru hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom sjećanja na Holokaust-IHRA.

Od cijelog sadržajnog i bogatog niza održanih popratnih događaja/aktivnosti posebno izdvajamo obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na žrtve Holokausta, 27. siječnja 2023. godine. Naime, ovo je Ministarstvo taj dan obilježilo uz interaktivnu radionicu, likovnim i literarnim radovima učenika Graditeljsko-geodetske tehničke škole iz Splita na temu sjećanja na žrtve Holokausta. Navedeno je događanje dostupno na linku: <https://mup.gov.hr/vijesti/medjunarodni-dan-sjecanja-na-zrtve-holokausta/290174>.

Pored navedenih aktivnosti, tijekom 2023. godine u sklopu popratnih aktivnosti vezano za IHRA-u održani su brojni okrugli stolovi, muzejske i galerijske izložbe, tematske večeri, posjeti i komemoracije, interaktivne radionice i predavanja sve na temu poticanja sjećanja na Holokaust, ali i prevencije modernih oblika antisemitizma.

Aktivnost 6.2.2. *Provedba nacionalnih preventivnih programa Ministarstva unutarnjih poslova („Zajedno protiv govora mržnje“, „Budi navijač, a ne razbijač“)*

Nositelj provedbe aktivnosti: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

Partneri: *Odgojno obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva, jedinice lokalne uprave i samouprave, vijeća za prevenciju kriminaliteta*

Opis provedbe aktivnosti

Tijekom 2023. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova nastavilo je sa sustavnom i kontinuiranom provedbom nacionalnog preventivnog projekta „Zajedno protiv govora mržnje“ i to u suradnji s drugim nadležnim državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, sveučilišnom i znanstvenom zajednicom, sportskim organizacijama, klubovima i udrugama, relevantnim organizacijama civilnog društva, medijima, odgojno-obrazovnim ustanovama, sportašima, glazbenicima, umjetnicima i drugim istaknutim članovima društvene zajednice.

Cilj poduzimanih preventivnih aktivnosti, kao i samog projekta, bio je: sprječavanje svih oblika govora mržnje uz promicanje pozitivnih stilova života, nenasilja, međusobne tolerancije i kulture dijaloga.

Tijekom 2023. godine, Projekt se provodio uz koordinaciju Službe prevencije Ravnateljstva policije ovoga Ministarstva i neposrednu provedbu nadležnih Policijskih uprava na području cijele Republike Hrvatske, a samim promotivnim i edukativnim aktivnostima obuhvaćeno je preko 10 000 osoba.

Nadalje, izdvajamo i Program aktivnosti koji je Ministarstvo unutarnjih poslova organiziralo na Pravnom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. U okviru spomenutog Programa, 23. ožujka 2023. godine na Pravnom fakultetu u Osijeku održan je Okrugli stol pod nazivom „Unaprjeđivanje obrazovanja, istraživanja i informiranja o Holokaustu te sustavno poticanje sjećanja na Holokaust“, kao i izložba pod nazivom „Sjećanja“.

Pored navedenih aktivnosti, tijekom 2023. godine u sklopu popratnih aktivnosti vezano za IHRA-u održani su brojni okrugli stolovi, muzejske i galerijske izložbe, tematske večeri, posjeti i komemoracije, interaktivne radionice i predavanja sve na temu poticanja sjećanja na Holokaust, ali i prevencije modernih oblika antisemitizma.

Jednako tako, s ciljem uspostavljanja i održavanja povoljnog stanja sigurnosti, posebice u odnosu na vršnjačko nasilje, vandalizam i huliganizam, rizično i društveno neprihvatljivo ponašanje mladih, zlouporabu droga i ostalih sredstava ovisnosti, s posebnim naglaskom na dijalog i poštivanje kulturoloških sličnosti i različitosti kroz kulturu tolerancije, nenasilja i nediskriminacije te poticanje mladih na stvaranje pozitivnih stavova koji su u skladu s pozitivnim vrijednostima društva u kojem žive, Služba prevencije ovoga Ministarstva, u suradnji s nadležnim policijskim upravama, osmislila je i provodila Programe preventivnih i proaktivnih aktivnosti policije i partnera usmjerenih na poboljšanje stanja sigurnosti na području grada Vukovara i Vukovarsko-srijemske županije, kao i Program preventivnih i proaktivnih aktivnosti policije usmjerenih na poboljšanje stanja sigurnosti na području Međimurske županije.

Tako je tijekom 2023. godine na temelju navedenog Programa aktivnosti na području grada Vukovara i Vukovarsko-srijemske županije u organizaciji ovoga Ministarstva, a uz podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja, kao i potporu Vijeća za prevenciju u sklopu multimodularnog preventivnog projekta „Zajedno protiv govora mržnje“, nastavljeno održavanje niza preventivnih aktivnosti u kojima aktivno sudjeluju učenici viših razreda

Srednje tehničke škole „Nikola Tesla“. Navedene su se aktivnosti održavale s ciljem promicanja pozitivnih stilova života, nenasilja, međusobne tolerancije i nediskriminacije te sprječavanja svih oblika govora mržnje na sportskim natjecanjima.

Pored navedenoga, a povodom održavanja Sportskih igara mladih u 2023. godini Ministarstvo unutarnjih poslova zajedno s Organizacijskim odborom Sportskih igara mladih i u suradnji s partnerima provodilo je preventivne aktivnosti te animacijska događanja ciljano usmjerena na promicanje zdravih stilova života u duhu sporta, kao i promicanje pozitivne kulture navijanja koja isključuje svaki oblik huliganizma, nasilja, diskriminacije i govora mržnje te poziva na „fair play“ igru, toleranciju i korektno navijanje.

Pripremljenim paketom preventivnih aktivnosti poticalo se usvajanje zdravih navika te ujedno razvoj uvjeta za sigurno odrastanja djece i mladih (život bez droge, alkohola kocke i dr.), kao i otklanjanje potencijalnih rizičnih čimbenika.

Tijekom 2023. godine u suradnji s partnerima Ministarstvo unutarnjih poslova je provodilo i aktivnosti iz projekta „Budi navijač, a ne razbijač“. Cilj preventivnih aktivnosti, kao i samog projekta, bio je educirati mlade osobe kako izgraditi društvenu klimu temeljenu na toleranciji, prihvaćanju različitosti, kulturi dijaloga, poštivanju drugih kao i fair play navijanju na sportskim natjecanjima. Tijekom 2023. godine u sklopu navedenog projekta održano je na desetke javnih manifestacija koje su obuhvatile preko 20 000 mladih osoba.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj održanih javnih manifestacija	Broj održanih edukacija	Broj sudionika
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	42	441	9 075
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A553131 – Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Kontinuirano tijekom 2023.		

Aktivnost 6.2.3. *Uključivanje tema vezanih za zaštitu ljudskih prava i zločin iz mržnje u izvedbene planove dva studijska programa (Stručni studij Kriminalistike i Specijalistički diplomski stručni studij Kriminalistike na Visokoj policijskoj školi)*

Nositelj provedbe aktivnosti: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

Opis provedbe aktivnosti

U okviru dva studijska programa (Stručnog prijediplomskog studija Kriminalistike i Specijalističkog diplomskog stručnog studija Kriminalistike) na Veleučilištu kriminalistike i javne sigurnosti teme o temeljnim ljudskim pravima (uključujući suzbijanje nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, zločina iz mržnje, govora mržnje, trgovanja ljudima, zaštita prava migranata i tražitelja azila te nereda na sportskim natjecanjima) obrađene su na sljedećim kolegijima: Uvod u pravni sustav i ustavno uređenje Republike Hrvatske, Kazneno pravo, Uvod u kriminalistiku, Policijske ovlasti, Kriminalistička taktika, Kriminologija, Kriminalistička psihologija, Kriminalističke metodike istraživanja organiziranog kriminaliteta, Sigurnost europskih granica i migracije, Sigurnosni sustav i nacionalna sigurnost Republike Hrvatske, Kriminalistička metodika istraživanja maloljetničke delinkvencije i kriminaliteta na štetu djece, Kriminalistička metodika istraživanja obiteljskog nasilja, Prekršajno pravo, sve na Stručnom prijediplomskom studiju Kriminalistike te Kriminalističke metodike istraživanja složenih oblika organiziranog kriminaliteta, Migracije i kriminalitet, Nadzor nad radom policije, Primijenjena viktimologija, Kriminalistička metodika istraživanja složenog kriminaliteta na štetu djece na Stručnom diplomskom studiju Kriminalistike.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj studenata – polaznika programa Stručnog prijediplomskog studija Kriminalistike	Broj studenata – polaznika programa Stručnog diplomskog stručnog studija Kriminalistike	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	279	122	
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A553131 – Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	2023.		

Aktivnost 6.2.4. *Uključivanje tema vezanih za zaštitu ljudskih prava i nediskriminaciju u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u okviru Policijske škole „Josip Jović“, te u strukovni kurikulum trećeg ili četvrtog razreda redovitog srednjoškolskog obrazovanja za zanimanje policajac u okviru policijske škole „Josip Jović“*

Nositelj provedbe aktivnosti: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

Opis provedbe aktivnosti

Policijska škola „Josip Jović“ provodi tri oblika temeljnog obrazovanja za zanimanje policajac/policajka. Temeljnim obrazovanjem smatra se redovito srednjoškolsko obrazovanje učenika kroz 3. i 4. razred Policijske škole, srednjoškolsko obrazovanje odraslih za zanimanje policajac/policajka te temeljni policijski tečaj. Sukladno Godišnjem izvedbenom kurikulumu,

teme zaštite ljudskih prava obuhvaćene su u sljedećim predmetima: Prekršajno pravo, Osnove kriminalistike i kriminalističko istraživanje/Prevenција kriminaliteta, Policijske ovlasti i njihova primjena, Psihologija, Osnove policijskog posla i organizacija, Ustav Republike Hrvatske, ljudska prava i pravo Europske unije.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj polaznika srednjoškolskog obrazovanja odraslih	Broj učenika 3. i 4. razreda srednje škole	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	808	248	
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A553131 - Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	2023.		

***Aktivnost 6.2.5.** Provedba regionalnih višesektorskih radionica na temu zločina iz mržnje i pružanja podrške žrtvama zločina iz mržnje u suradnji s Pravosudnom akademijom i Policijskom akademijom*

***Nositelj provedbe aktivnosti:** Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina*

***Partner provedbe aktivnosti:** Pravosudna akademija*

Opis provedbe aktivnosti

Tijekom 2023., Ured je u suradnji s Pravosudnom akademijom u sklopu provedbe stručnih seminara za suzbijanje zločina iz mržnje i govora mržnje proveo dvije edukacije za 50 sudaca, sudskih savjetnika, djelatnika državnog odvjetništva i policijskih službenika s područja Zagrebačke, Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Primorsko-goranske, Istarske i Zadarske županije (teme stručnih seminara: Materijalno pravo i pojavnost u praksi; Kriteriji za zločin iz mržnje, govor mržnje i diskriminaciju te (ne) učinkovita istraga za ta djela po presudama Europskog suda za ljudska prava; Procesna prava žrtava kroz idealni kazneni i prekršajni postupak).

Pravosudna akademija je u 2023. godini dodatno provela 4 radionice na temu zločina iz mržnje i govora mržnje za kaznene i prekršajne suce i sudske savjetnike, zamjenike državnih odvjetnika i državnoodvjetničke savjetnike te policijske službenike. Ukupno je sudjelovalo 47 polaznika.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj predstavnika tijela zaduženih za provedbu zakona (pravosudni dužnosnici, sudski savjetnici, državnoodvjetnički savjetnici, policijskih službenici, državni službenici, budući policijski službenici i kriminalisti) koji su završili izobrazbu/usavršavanje o zločina iz mržnje/govoru mržnje		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	97		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A513037 Suzbijanje zločina iz mržnje – 5.043,20 EUR Aktivnost A629024 Naziv 'Stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika i savjetnika u pravosudnim tijelima Konto 3237 4.163,35 EUR	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023. godine		

Aktivnost 6.2.6. Procjena potreba za usavršavanjem sudaca, državnih odvjetnika, policijskih službenika, državnih službenika i djelatnika ustanova socijalne skrbi o nediskriminaciji, zločinu iz mržnje i govoru mržnje

Nositelj provedbe aktivnosti: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti:

Početkom 2023. Ured je izradio Mapiranje obrazovnih aktivnosti na temu nediskriminacije, zločina iz mržnje, govora mržnje u RH te je na temelju prikupljenih podataka o provedbi obrazovnih programa, osposobljavanja i usavršavanja koja su javnopravna tijela i organizacije civilnoga društva provodile u razdoblju od 2017. do 2021., a sadrže temu zločina iz mržnje, govora mržnje ili nediskriminacije ili su u cijelosti usmjereni na podučavanje o ovoj tematici

sa sedam ključnih preporuka. Kroz evaluacije provedenih obrazovnih aktivnosti temelji se procjena potreba za usavršavanjem sudaca, državnih odvjetnika, policijskih službenika, državnih službenika i djelatnika ustanova socijalne skrbi te drugih sudionika edukacija o nediskriminaciji, zločinu iz mržnje i govoru mržnje.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Izrađeno Mapiranje obrazovnih aktivnosti na temu nediskriminacije, zločina iz mržnje, govora mržnje u RH		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A681000 – Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI			

Aktivnost 6.2.7. Provedba edukacije za učenike na temu prevencije nasilja motiviranog predrasudama ili mržnjom

Nositelj provedbe aktivnosti: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Opis provedbe aktivnosti:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih, financiralo 9 projekata prijavljenih prioritetnom području *Promicanje socijalne uključenosti te očuvanja nacionalnog i lokalnog identiteta*, potpodručje *Odgoj i obrazovanje za mir i nenasilno rješavanje sukoba*.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj učenika uključenih u edukacije na temu prevencije nasilja motiviranog predrasudama ili mržnjom	Broj korisnika/sudionika provedenih aktivnosti usmjerenih osvješćivanju javnosti i sprječavanju širenja zločina iz mržnje i govora mržnje	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	900	900	
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)

Izvori financiranja u 2023. godini	A577130 – Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje djece i mladih 149.684,82 EUR	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Do kraja šk. godine 2023/2024.		

Mjera 6.3. Jačati svijest o žrtvama genocida (uključujući Holokaust i Samudaripen)

AKTIVNOST:

Aktivnost 6.3.1. Promicanje Radne definicije antisemitizma i objašnjenje njegovih oblika koju je usvojio Međunarodni savez za sjećanje na holokaust čija je članica Republika Hrvatska

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Opis provedbe aktivnosti:

Dana 20. siječnja 2023. Republika Hrvatska je donijela Zaključak kojim se usvaja pravno neobvezujuća Radna definicija antisemitizma Međunarodnog saveza za sjećanje na Holokaust (IHRA). Sam Zaključak sadrži prilog koji daje primjere antisemitizma u javnome životu, medijima, školama, radnim sredinama te vjerskome životu. Zaključak ujedno sadržava obvezu tijelima državne uprave da u svom radu koriste Radnu definiciju iz točke 1. ovoga Zaključka u cilju daljnjeg poticanja suzbijanja antisemitizma, unapređenja obrazovanja, istraživanja i informiranja o Holokaustu te sustavnog poticanja sjećanja na Holokaust.

Nadalje, u travnju 2023., Republika Hrvatska je donijela Zaključak o prihvatanju Bečke deklaracije o unaprjeđenju suradnje u suzbijanju antisemitizma i poticanju prijavljivanja antisemitskih incidenata, stoga je na svim radnim skupinama i međuresornim sastancima Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina široko distribuirao i poticao primjenu navedenih dokumenata.

Od 2. do 4. svibnja 2023. u Bukureštu, Rumunjska, održan je 4. sastanak Radne skupine za implementaciju EU strategije za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života, s osnovnim ciljem da Židovi u svim državama članicama mogu živjeti slobodno u skladu sa svojom vjerom i kulturom na kojem je sudjelovala predstavica Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina gdje je prezentiran Nacionalni plan za zaštitu i promicanje ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije za razdoblje do 2027., s posebnim osvrtom na mjere i aktivnosti posvećene suzbijanju antisemitizma i njegovanju židovskog načina života inkorporirane u šire akcijske planove za suzbijanje rasizma, ksenofobije ili diskriminacije općenito.

U komunikaciji s predstavnicima iz Židovske općine Zagreb isti smatraju da se u Hrvatskoj događa puno pozitivnih stvari za židovsku zajednicu, ali da židovska zajednica nije zadovoljna

dinamikom kojom se rješava pitanje restitucije jer da u Hrvatskoj postoji još 170 neriješenih zahtjeva za povrat židovske imovine.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine u okviru svojih zadaća tijekom 2023. godine odobrilo je 5 zamolbi udruga i vijeća romske nacionalne manjine za (su)financiranje temeljem Kriterija za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, između ostaloga i dvije zamolbe Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ za sufinanciranje dovršetka izgradnje Zida boli u Romskom memorijalnom centru u Uštici, u ukupnom iznosu od 179.619,13 EUR. Savjet za nacionalne manjine je sufinancirao obilježavanje Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu / Samudaripen – Romski memorijalni centar Uštica, u iznosu od 23.200,00 EUR.

Aktivnost 6.3.2. *Organiziranje učeničkih posjeta Spomen području Jasenovac, Romskom memorijalnom centru Uštica, Sabirnom logoru Jadovno (logorski kompleks Jadovno – Velebit – Pag), Sabirnom logoru Danica (Koprivnica) i logoru Slana i Metajna (otok Pag), u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja*

Nositelj provedbe: *Ministarstvo znanosti i obrazovanja*

Opis provedbe aktivnosti:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je omogućilo svim zainteresiranima odgojno-obrazovnim ustanovama u RH realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac kako bi učenici osmih razreda osnovne škole te učenici srednjih škola, uz stručnu pripremu i stručno vođenje, mogli unaprijediti znanje o Holokaustu te spoznati razmjere i posljedice počinjenih zločina protiv čovječnosti. U 2023. svoj interes za realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac iskazalo je 38 škola u Republici Hrvatskoj od toga 22 osnovne i 16 srednjih škola.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj učenika koji su organizirano posjetili spomen područja		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1609		
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A58003 – Poticanje izvannastavnih aktivnosti u srednjim školama i visokoškolskom	/	/

	obrazovanju – 24.912,58 EUR		
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI			

***Aktivnost 6.3.3.** Planiranje i izrada plana i programa aktivnosti predsjedanja Republike Hrvatske međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) u 2023. te provedba pripremnih aktivnosti i aktivnosti predsjedanja*

***Nositelj provedbe:** Ministarstvo vanjskih i europskih poslova*

Opis provedbe aktivnosti:

Hrvatsko predsjedanje Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust organiziralo je u lipnju u Dubrovniku te u studenom u Zagrebu dva četverodnevna plenarna zasjedanja IHIR-e, na kojima je sudjelovalo oko 300 delegata iz 40 država članica i promatrača. Dubrovnik plenum je proglašen jednim od najuspješniji plenarnih zasjedanja u povijesti IHRA-e.

U rujnu je u Zagrebu održana znanstvena konferencija o genocidu nad Romima u Drugom svjetskom ratu u suradnji sa savezom Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ te je u prostorima Saveza Roma otvorena i izložba na istu temu.

Također, u rujnu je održana i druga znanstvena konferencija, odnosno prva lokalizacija IHRA-ine radionice Čuvajući činjenice, čuva se budućnost: Jačanje kapaciteta za suprotstavljanje iskrivljavanju istine o Holokaustu, koja je organizirana u suradnji IHRA-e i UNESCO-a u obliku dvodnevne obuke za 50 hrvatskih učitelja.

Povodom obilježavanja 85. obljetnice Pogroma iz studenog („Kristalna noć“) održan je komemorativan događaj uz sudjelovanje dužnosnika RH i diplomatskog zbora u RH.

Dan uoči početka plenarnog zasjedanja u Zagrebu, organiziran je posjet JUSP Jasenovac i Romskom memorijalnom centru Uštica za više od 200 delegata IHRA-e.

Također, u okviru plenarnog zasjedanja u Zagrebu, u auli Nacionalne i sveučilišne knjižnice otvorena je izložba o životu glumice Lee Deutsch.

U suradnji sa zakladom SHOAH Sveučilišta Južna Kalifornija, Vlada RH investirala je u razvoj jedinstvenih digitalnih platformi za obrazovanje o Holokaustu i očuvanju židovskog života u RH (IWalk i IWitness), koji povezuju svjedočanstva preživjelih Holokausta sa znamenitostima židovskog života i stradanja tijekom Holokausta.

Hrvatsko predsjedanje IHRA-om podržalo je i financiralo osnivanje stipendije prof. Yehida Baure (Yehuda Bauer Grant), u čast umirovljenom počasnom predsjedavajućem IHRA-e, u cilju pružanja potpore novoj generaciji akademskih istraživača Holokausta i antisemitizma.

POKAZATELJI PROVEDBE i POKAZATELJI uspješnosti provedbe	Broj organiziranih javnih događanja s ciljem podizanja svijesti o radnoj definiciji antisemitizma te njejoj primjeni, kao i jačanju pripremnih aktivnosti za predsjedanje RH Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) u 2023.	Izrađen plan i program predsjedanja RH Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) te broj uspješno provedenih pripremnih aktivnosti te aktivnosti predsjedanja IHRA-om	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	- organizacija 2 plenarna predsjedanja međunarodnih konferencija na temu Holokausta i genocida nad Romima	Provedba plana i programa predsjedanja RH Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) te aktivnosti u okviru predsjedanja IHRA-om	
IZVORI FINANCIRANJA (iznos sredstava i proračunska pozicija)	Državni proračun (euro)	EU financiranje (euro)	Drugi izvori (euro)
Izvori financiranja u 2023. godini	A777046 Administracija i upravljanje	/	/
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	Prosinac 2023.		

ZAKLJUČAK

Pregledom provedenih aktivnosti za suzbijanje diskriminacije kroz sektorske politike i različita područja razvidno je da se tijekom prošle godine intenzivirao rad na edukaciji zaposlenika javnopravnih tijela, a posebice tijela javne vlasti koja rade na provedbi zakona i ključna su za osiguravanje poštivanja prava građana i međunarodnih standarda zaštite prava; edukacija studenata dva studijska programa Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti na teme zaštite ljudskih prava i zločina iz mržnje (specifičnosti i prava žrtava zločina iz mržnje); razvoj kompetencija mladih osoba te budućih stručnjaka kroz uključivanje sadržaja koji se odnose na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova u državni ispit; kontinuirane radionice i tečajevi usavršavanja policijskih službenika u području zaštite ljudskih prava u okviru Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“, s tematikom obuhvaćaju zaštitu ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije, edukacija stručnih radnika iz sustava socijalne skrbi iz područja zaštite i promicanja ljudskih prava; jačanje kapaciteta javnih i državnih službenika - naročito onih koji se bave neposrednom provedbom zakona i donošenjem upravnih akata o pravima pojedinaca; edukacija stručnjaka za prepoznavanje prisustva diskriminacijskih motiva kod kaznenih i/ili prekršajnih djela te provedbom aktivnosti za postizanje jednakosti u pristupu stanovanju kroz program stambenog zbrinjavanja, koji je višegodišnji program s ciljem trajnog rješavanja stambenih potreba najugroženijih građana. Time je suzbijanje diskriminacije inkorporirano u osnovne nastavne planove i programe, ali i u specijalizacije, stručno usavršavanje i osposobljavanje stručnjaka. U okviru borbe protiv ksenofobije i rasizma, uvedene su posjete mladih mjestima stradanja u Drugom svjetskom ratu i javne rasprave o suvremenim oblicima diskriminacije.

Tijekom izvještajnog razdoblja, započelo je te izrađen nacrt programiranja u pripremi operacije i upute za prijavitelje za poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Prevenција diskriminacije i pružanje potpore žrtvama“. U okviru ovog poziva planira se financiranje provedbe informativno-edukativnih aktivnosti za institucije, organizacije i pojedince koji pružaju pomoć žrtvama diskriminacije, pripadnike skupina koje su češće izložene diskriminaciji kao i poslodavce i pružatelje usluga u javnom i privatnom sektoru. Također, financirat će se pružanje izravne pomoći i podrške žrtvama diskriminacije (poput pružanja besplatne pravne pomoći, psihološke pomoći, savjetovanja o mogućnostima ostvarivanja prava i sličnih aktivnosti), kao i aktivnosti usmjerene osnaživanju žrtava diskriminacije i potencijalnih žrtava kroz jačanje njihovih kompetencija i kapaciteta za ravnopravno sudjelovanje u društvu. Planirano je financiranje istraživanja nejednakosti i pojava diskriminacije s kojima se susreću pojedine skupine te aktivnosti za promicanje ostvarivanja prava češće diskriminiranih skupina

Provedbom aktivnosti ovog Akcijskog plana u 2023. godini istaknuta je važnost tema suzbijanja rasne i druge diskriminacije, izgradnje anti-diskriminacijskog okruženja, obrazovanja za prepoznavanje i suzbijanje diskriminacije i zločina iz mržnje i zaštita prava posebno osjetljivih skupina i manjina.

Ovaj izvještaj o provedbi akcijskog plana ne navodi provedene aktivnosti definirane aktima strateškog planiranja u drugim sektorskim područjima. Provedenim aktivnostima nastojalo se osigurati djelovanje u područjima koja su prepoznata kao posebno značajna za zaštitu ljudskih prava, prevenciju diskriminacije i promicanje jednakosti.

Također, važno je naglasiti kako je tijekom izvještajnog razdoblja izrađen nacrt Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije za razdoblje 2024. i 2025. godinu. Temeljem komentara na sastancima Radne skupine kao i pisanih očitovanja članova Radne skupine, izrađena su ukupno tri Nacrta Akcijskog plana. Nacrt Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije za 2024. i 2025. godinu sadrži 10 mjera i 34 aktivnosti usmjerene ostvarivanju posebnih ciljeva – Unaprjeđenje prevencije diskriminacije i pružanje podrške žrtvama diskriminacije; Unaprjeđenje mehanizama suzbijanja zločina iz mržnje te jačanje svijesti o važnosti borbe protiv rasizma, ksenofobije i ostalih oblika nesnošljivosti te poticanje kulture sjećanja na žrtve genocida.